

ganske tryk for, at kun de Skoler, som virkelig ifølge hele deres Anlæg og Karakter ville kunne blive varige og komme til at gøre god Fyldst i den Retning, de tilsigte gennem deres Undervisning, ville faa Del i Tilskuddet, saa der er efter min Formening ingen som helst Grund til for ærede Medlemmer at være betænkelige ved at gaa med til en saadan Bevilling, og af de Grunde, jeg her har fremført for Utilstrækkeligheden af det Beløb, der her er foreslaaet, vil jeg meget indtrængende opfordre det høje Tings ærede Medlemmer til at stemme for det Underændringsforslag, som 15 Medlemmer af Tinget have tilladt sig at stille om at forhøje Beløbet til 24,000 Kr.

Formanden: Jeg skal hermed afbryde Forhandlingen, som genoptages i Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Mødet hævet Kl. 4.

Mødet genoptoges Kl. 7 $\frac{30}{60}$.

Berntsen: Blandt de Ændringsforslag, som ere stillede til det foreliggende Afsnit af Finanslovforslaget, er der nogle, som jeg finder mig foranlediget til at fremsætte enkelte Bemærkninger om. Allerførst vil jeg omtale Ændringsforslag Nr. 155, som gaar ud paa at bevilge 10,000 Kr. til Understøttelse af trængende Elever ved Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, der endnu ikke have opnaaet Godkendelse i Henhold til Lov af 23. Maj 1902. Det har forundret mig noget at se dette Ændringsforslag, fordi det er et Brud med det Princip, der blev lagt til Grund for den nugældende Lov om Højskoler, der blev stadfæstet 23. Maj 1902. Man satte med Villie i den Lov en Bestemmelse, der skulde hindre, at Folk, efter at Staten ved nævnte Lov har stillet betydelige Beløb til Raadighed for Højskolerne og fattige Elever paa disse Skoler, skulde fristes til at komme ind paa en Slags industriel Højskolevirksomhed. Man vilde have en Bestemmelse om, at naar der oprettedes ny Skoler, skulde de, som oprettede saadanne Skoler, hvad enten det var Enkeltmand eller en Kreds af Beboerne paa en

eller anden Egn, vise, at der var Trang til en saadan Skole derved, at de kunde holde Skolen i Gang et Par Aar, førend den fik Anerkendelse, og førend den og dens Elever kunde nyde godt af de Midler, som stilledes til Raadighed. Det har, som sagt, forundret mig at se dette Forslag kastet ind her, uden at man har ment at burde afgøre dette Spørgsmaal ved en Revision af Højskoleloven, og det har forundret mig ikke mindst, at man ved 3die Behandling af Finansloven fremsætter et saadant Forslag. Jeg mener, at man ikke ved Finansloven skal vedtage Beslutninger, der omkalfatre bestaaende Love, og jeg mener, at vil man endelig vedtage noget saadant, skal det allermindst ske ved 3die Behandling, men saa burde det i alt Fald foregaa ved 2den Behandling, saa at man kunde være forberedt paa Følgerne deraf og kunde underkaste en saadan Beslutning forskellige Overvejelser, inden Sagen blev endelig afgjort.

Jeg ser nu, at der er ærede Medlemmer her i Tinget, som ikke en Gang ere fornøjede med disse 10,000 Kr., men ønske, at Beløbet skal forhøjes til 24,000 Kr. Jeg hører af det ærede Medlem for Otterup (Mads Larsen), at han, som er Medforslagsstiller og Ordfører for dette Underændringsforslag, særlig har taget Sigte paa en Husmandsskole paa Fyn. Det er mig ikke bekendt, at der er en Husmandsskole paa Fyn. Derimod er det mig bekendt, at der er Bestræbelser for at faa en saadan Skole, men den er ikke bygget endnu, og man har, saa vidt jeg ved, ikke forelagt for Regeringen eller Rigsdagen Planer, der vise, om denne Skole vil opfylde de Betingelser, der ere stillede i Højskoleloven af 23de Maj 1902 § 1. Og det er dog Betingelsen for, at baade Eleverne og Skolen kunne faa Understøttelse.

Jeg maa til dette Underændringsforslags Realitet sige, at jeg hører ikke til dem, der mene, at det er en særlig fortjenstfuld Handling at støtte separatistiske Skoler. Jeg mener, det er vore Højskoler store Fortjeneste, at de have indrettet sig paa at være Skoler for Folket uden Hensyn til Stand og Stilling. Jeg mener, det var en fortjenstfuld Idé, som Grundtvig i sin Tid udkastede, og som blev tagen op af Højskoleforstander Kold og flere andre Foregangsmænd paa Højskolevæsenets Omraade, at søge at indrette Højskolerne med det for Øje, at de kunde svare til Navnet *Folkehøjskole*. Jeg mener endvidere, at det i social Henseende har været af ikke